

JEDNA

Moje matka je prostitutka. Ale žádná špinavá pouliční štetka. Je dost hezká, mluví docela vybraně a pěkně se obléká. Ale spí za peníze nebo za dárky s muži, takže je prostitutka, aspoň podle slovníku.

Začala pracovat v roce 1940. To mi bylo sedm let a přestěhovaly jsme se z Detroitu do New Orleans. Z nádraží jsme jely taxíkem rovnou do nóbl hotelu na St. Charles Avenue. V hale se matka seznámila s nějakým mužem z Tuscaloosy a dali si spolu drink. Představila mě jako svou neteř a tvrdila mu, že mě veze k sestře. Neustále na mě mrkala a šeptala mi, že jestli ji neprozradím a počkám na ni, koupí mi panenku. Noc jsem strávila sama v hale a zdálo se mi o nové panence. Ráno nás matka zapsala do našeho vlastního velkého pokoje s vysokými okny a malými kulatými mejdlíčky, co voněla po citronech. Od toho pána z Tuscaloosy dostala matka krabičku potaženou zeleným sametem a v ní perlový náhrdelník.

„Josie, v tomhle městě se budem mít moc dobře,“ řekla mi. Zrovna stála před zrcadlem, do půl těla nahá, a obdivovala nové perly.

Druhý den přijel do hotelu snědý řidič jménem Cokie. Matka dostala pozvání na návštěvu u někoho důležitého ve Fran-

couzské čtvrti. Musela jsem se vykoupat a donutila mě vzít si na sebe parádní šaty. Dokonce mi do vlasů uvázala stužku. Vypadala jsem nemožně, ale matce jsem nic neřekla. Jen jsem se usmívala a přikyvovala jsem.

„Tak, Josie, a budeš hezky zticha. Doufala jsem, že pro mě Willie pošle, a nepotřebuju, abys to všechno zvorala tou svojí tvrdohlavostí. Když se tě nikdo nebude na nic ptát, tak mlč. A proboha svatýho, ať tě ani nenapadne si broukat. Je to strašidelný. Jestli budeš hodná, koupím ti něco moc hezkýho.“

„Jako panenku?“ zeptala jsem se a zadoufala, že jí trochu osvěžím paměť.

„To víš, že jo, kočko, ty bys chtěla panenku?“ odvětila, domalovala si pusu rtěnkou a pak do vzduchu před zrcadlem poslala polibek.

S Cokiem jsem se hned skamarádila. Jezdil ve starém kouřově šedivém taxíku. Když se člověk podíval zblízka, viděl na dveřích pozůstatky nápisu TAXI. Dal mi pár karamelky z melasy a burákového másla a mrkl na mě, jako že „Drž se, holka.“ Cestou si pískal škvírou mezi zuby. Broukala jsem si s ním a doufala, že mi melasa v karamelkách třeba vytáhne zub. To byl náš druhý večer v New Orleans.

Zastavili jsme na Conti Street. „Co to je?“ zeptala jsem se a natahovala krk, abych dohlédla na bledě žlutý dům s černým mřížovím na balkonech.

„To je její dům,“ odušil Cokie. „Willie Woodleyový.“

„Její dům? Ale Willie je přece mužské jméno,“ namítla jsem.

„Nech toho, Josie. Willie je ženské jméno. A teď buď tiše!“ okřikla mě matka a plácla mě po stehně. Uhladila si šaty a urovnala vlasy. „Nečekala bych, že budu tak nervózní,“ zamumlala.

„A proč jsi nervózní?“ zajímalo mě.

Drapla mě za ruku a táhla mě za sebou. Cokie se na pozdrav dotkl štítku čepice. Usmála jsem se a zamávala na něj. Záclona v předním okně se pohnula a zakryla nejasnou postavu ozářenou jantarovým světlem. Dveře se otevřely, ještě než jsme k nim došly.

„Ty budeš nejspíš Louise,“ řekla žena ve dveřích matce.

Byla to bruneta v sametových večerních šatech. Měla hezké vlasy, ale nehty měla okousané a otřepené. Laciné ženy měly mizerné nehty. To jsem znala z Detroitu.

„Čeká na tebe v salónku, Louise,“ oznámila bruneta.

Od předních dveří k dlouhému schodišti se táhl červený koberec a pokračoval i nahoru po schodech. Dům byl okázalý a křiklavý, nábytek čalouněný tmavě zeleným brokátem. Ze stínidel tlumených lamp visely černé křišťály. Zdi vstupní haly byly vyzdobené obrazy nahých žen s růžovými bradavkami. Cigaretový kouř se mísil se zatuchlým pachem růžové vody. Prošly jsme hloučkem slečen, které mě hladily po vlasech a říkaly mi zlatíčko a panenka. Vzpomínám, že jsem si říkala, že jejich rty vypadají, jako by je někdo celé pomazal krví. Vešly jsme do předního salónku.

Ze všeho nejdřív jsem uviděla její ruku, žilnatou a bledou, přehozenou přes opěradlo čalouněného ušáku. Její nehty, leskle rudé jako zrnka granátového jablka, by jediným rychlým pohybem probodly balónek. Téměř každý prst zdobily trsy zlata a diamantů. Matce se rozechvěl dech.

Přiblížila jsem se k té ruce, hleděla na ni a obcházela křeslo k oknu. Zpod naškrobené, na míru ušité sukně vyčuhovaly černé podpatky. Ucítila jsem, jak mi stužka ve vlasech klouže dolů ke krku.

„Ahoj Louise.“

Ten hlas byl zastřený a bylo znát, že má něco za sebou. Platinově blonděnaté vlasy měla žena pevně stažené sponou s monogramem WW. Z koutků očí s linkami černými jako uhel se jí rozbíhaly vrásky. Rty měla šarlatové, ale ne krvavé. Kdysi bývala hezká.

Chvíli se na mě dívala a pak konečně promluvila. „Řekla jsem ,Ahoj Louise.‘“

„Ahoj Willie,“ hlesla matka. Dotáhla mě před křeslo. „Willie, tohle je Josie.“

Usmála jsem se a poskládala strupaté nohy do co nejhezčího

pukrlete. Ruka s červenými nehty mě rychle odmávla na pohovku naproti. Náramky zabřinkaly nelibozvučnou melodií.

„Tak... ses vrátila.“ Willie vytáhla z perleťové tabatěrky cigaretu a jemně ji oťukala o víčko.

„Už je to dávno, Willie. Snad to pochopíš.“

Willie mlčela. Hodiny na zdi swingovaly, tik tak. „Slyší ti to,“ řekla Willie konečně a pořád klepala cigaretou do tabatěrky.

„Snažím se držet,“ odušila matka a opřela se na pohovce.

„Držet se... jo. Slyšela jsem, že jsi včera měla nějakýho zelenáče z Tuscaloosy.“

Matka ztuhla. „Tobě se to doneslo?“

Willie na ni mlčky hleděla.

„Nebyla to žádná levárna, Willie,“ řekla matka s pohledem upřeným do klína. „Byl to prostě milej chlap.“

„Milej chlap, co ti koupil ty perly, hádám,“ poznamenala Willie a ťukání cigaretou o tabatěrku zesilovalo.

Matka nevědomky zdvihla ruku ke krku a přebírala perly.

„Kšefty mi jdou dobře,“ řekla Willie. „Chlapi si myslí, že bude válka. Jestli je to pravda, všichni si chtějí naposledy užít. Klapalo by nám to spolu, Louise, ale...“ Kývla mým směrem.

„Ona je hodná holka, Willie, a děsně chytrá. Sama se naučila číst.“

„Já nemám děti ráda,“ odsekla a provrtávala mě očima.

Pokrčila jsem rameny. „Já je taky dvakrát nemusím.“

Matka mě pořádně štípala do ruky. Cítila jsem, jak kůže lupla. Kousla jsem se do rtu a snažila sebou necuknout. Matku rozčilovalo, když jsem naříkala.

„Vážně?“ Willie na mě hleděla dál. „Tak co děláš... když nemáš ráda děti?“

„No, chodím do školy. Čtu si. Vařím, uklízím a dělám mámě Martini.“ Usmála jsem se na matku a promnula si ruku.

„Ty uklízíš a děláš Martini?“ Willie zdvihla špičaté obočí. Po jejím úšklebku najednou nebylo ani památky. „Máš nakřivo mašli. To jsi odjakživa takhle hubená?“

„Pár let jsem byla nemocná,“ vložila se do toho matka rychle. „Josie je hrozně vynalézavá a –“

„To vidím,“ odvětila Willie monotónně a dál ťukala cigaretou.

Přisunula jsem se blíž k matce. „Úplně jsem přeskočila první třídu, začala jsem až v druhé. Máma zapoměla, že už mám jít do školy –“ Matka mě dloubla palcem do kotníku. „Ale ani to moc nevadilo. Ve škole řekla, že jsme se přistěhovaly, a já prostě začala druhou třídou.“

„Ty jsi přeskočila první třídu?“ podivila se Willie.

„Ano prosím, a řekla bych, že mi nic neuteklo.“

„Žádné ano prosím. A říkej mi Willie. Rozumíš mi?“ Poposedla si. Zahlédla jsem vedle polštáře na křesle zasunuté něco, co vypadalo jako pažba pistole.

„Ano, paní Willie,“ odpověděla jsem.

„Ne paní Willie. Jen Willie.“

Civěla jsem na ni. „No, Willie, já mám zase ráda, když mi říkají Jo. A mašle mě moc neberou.“ Vytáhla jsem si stužku z hustých hnědých vlasů a sáhla po zapalovači na stole.

„Já neříkala, abys mi zapálila,“ opáčila Willie.

„Ne, ale třiapadesátkrát jste klepla cigaretou... teď už čtyřiapadesátkrát, tak mě napadlo, že byste si třeba chtěla zakouřit.“

Willie vzdychla. „Tak jo, Jo, zapal mi cigáro a nalej mi skotskou.“

„S ledem, nebo bez?“ zeptala jsem se.

Překvapeně otevřela pusu a pak ji zase zavřela. „Bez.“ Zapálila jsem jí a ona si mě měřila pohledem.

„No, Louise,“ řekla Willie a nad hlavou se jí zakroutil dlouhý proužek kouře, „královsky sis to všechno polepila, co?“

Matka si povzdechla.

„Tady zůstat nemůžeš, s holkou určitě ne. Budeš si muset sehnat bydlení,“ pokračovala Willie.

„Já ale nemám peníze,“ namítla matka.

„Ráno můžeš dát ty perly do zástavy, budeš mít něco do

začátku. Na Dauphine Street je malý byt, pronajímá si ho jeden můj sázkař. Jenže minulý týden se ten pitomec nechal zastřelit. Teď spí pod kytkami a ten byt už potřebovat nebude. Nájem je zaplacený až do konce měsíce. Pak se poptám a uvidíme.“

„Tak dobře, Willie,“ řekla matka.

Podala jsem Willie skleničku a zase si sedla. Zakopla jsem přitom stužku pod pohovku.

Usrkla a pokývala hlavou. „Namouduši, Louise, sedmiletá barmanka?“

Matka pokrčila rameny.

To bylo před deseti lety. Tu panenku mi nikdy nekoupila.